

Anu ja Juha Väliaho
Matrosova 4, Birsk
451452 Bashkortostan
Russia

Tel: 7-3478-440979
Sõnumid: +372-56641451
+358-414545002
valiahod@gmail.com

Uurali uudised

Mai, 2/2010

On mai keskpaik Birskis. Juba teist nädalat valitseb suur palavus, sooja on 30 kraadi. Toomingad ja õunapuud on õites, ööbik laseb laulul rõkata ja kägu kukub. Koguduse krundil on peenrad rivis, sibul istutatud ja kartul maas.

9. mail tähistasime koos kogu Venemaaga Võidupüha. Suur Isamaasõda, nagu siin seda kutsutakse, lõppes 65 aastat tagasi ja selle puhul oli kõigil neli vaba päeva. Meie õnnitlesime Birski koguduse 88-aastaselt mari Baiguza Alikeavitš Alikeavit, selles sõjas osalenud meest. Nimest paistab, kuidas vanasti tulid perekonnanimed isanimedest.

Kümme päeva hiljem osalesime paganlikul „Semõk“ peol, mis on ohvripidu looduses, tänuks vaimudele-esivanematele. Viisime sinna inimestele kingituseks värviliste piltidega marikeelseid „Jeesuse elu“ raamatuid. Anu laulis ka „Väikest karjast“.

Mitmed juubelid

Anul on tänavu samuti mitmes mõttes juubeliaasta. Postiga saabus EELKlt kingituseks raamat, kuna 1.06 möödub 15 aastat Anu ordineerimisest diakoniks. 2.06 möödub sama palju sellest, kui Anu Paide kirikus Eestimaa misjonärina Venemaale tööle saadeti. 6. mail möödus 20 aastat tema ristimisest Rannamõisa kirikus Karl Reinaru poolt.

Juhal on täis 16 aastat koguduseõpetaja ametit Ingeri kiriku Uurali praostkonnas: 12 aastat oli ta Joshkar-Ola koguduse õpetaja ja peaaegu 5 aastat on ta olnud sama Birskis. Märtsis tuli aga teade Ufaast Baškiiria justiitsministeeriumist, et seoses muutustega seaduste tõlgendamisel ei tohi välismaalane enam Venemaal koguduse õpetajaks olla.

Õnneks otsustas Ingeri kiriku valitsus mullu sügisel määrata Birski koguduse õpetajaks värskelt pastoriks ordineeritud mari Slava Abdullini ning see määrus jõustub juuni keskel. Juha jääb edasi praostiks, samuti koguduse abiõpetajaks ning vastutavaks kogudusekooli eest. Slava ametisse asumisega jääb Juhal rohkem aega praostkonna koguduste külastamiseks.

Praostkonna kogudustes

Mari rahvusest vaimulikke tuleb tasapisi juurde: märtsis õnnistati diakoniks Aleksandr Mitjakov, kes on tegutsenud Marimaal Šuarsola koguduse juhina.

Joškar-Ola koguduse ruumides Marimaal toimub juuni ja juuli vahetusel laager kõikidele Uurali praostkonna vaimuliku töö tegijatele: pastoritele, diakonidele ja katehheetidele koos peredega. Osalema on oodatud ka Ingeri kiriku piiskop Aarre Kuukauppi abikaasaga.

Kaasani uue kirikuhoone ehitustööd algavad ilmselt suve lõpul. Juunis peaks valmima projekt. Kirik on siin olnud juba 7 aastat, aga viimasel ajal on selle ruumid jäänud kogudusele väikeseks. Kirik asub kasvavas uuselamurajoonis.

Udmurtias Gurez-Pudka koguduses on pool aastat tegutsenud katehheet Marat Fazullin ja koguduse elu on hakanud minema ülesmäge. Nüüd määrati Kaasani koguduse õpetaja Anatoli Pogasii ka selle koguduse hooldajaõpetajaks. Koguduse juurde on leidnud tee palju noori ning ka lastetöö on jalad alla saanud. Kui käisime seal enne ülestõusmispühi, siis olid pooled kohaletulnuist noored ja toole kippus nappima.

Uurali praostkonna murelapses on jäänud Sõktõvkari kogudus Komimaal, kuhu vaatamata otsingutele pole leidunud ustavat karjast. Märtsis saatsime sinna kuuks ajaks Niina Rõbakova, 73 aastase supermemme, kes on võimeline kasvõi hundiratast viskama. Veebruaris lõpetas ta Koltušis teoloogiakursuse. Lisaks on ta õppinud juurat ning oskab seega nõu anda asjaajamistes nagu koguduse krundi registreerimine. Niina saadeti Sõktõvkari kui Birski koguduse misjonär. Kuu aja jooksul seadis ta korda alates möödunud suvest kasutamata seisnud kirikuruumid, tegi korda õue ja aiaaia ning korrastas koos koguduse raamatupidajaga paberimajandust. Kui sõitsime aprillis siia koguduse tuleviku üle nõu pidama – bussisõit Birskist 1000 km kaugusele Sõktõvkari kestab umbes ööpäeva – oli rõõm leida eest mõnus kodune miljöö!

Jeesuse silme all

Ülestõusmispühad olid tänavu samal ajal kui õigeuskikirikul. Vana ja uue kalendri pühad kattuvad igal seitsmendal aastal. Joskar-Olas olime harjunud pidama Vaikset Nädalat ning sama traditsiooniga oleme alustanud ka siin.

Suurest Neljapäevast kuni Suure Laupäevani on altar kaetud kinni Kristust kujutava ikoonvaibaga, mille nimi on „Pole valmistatud inimkäega“. Icoonil on vaid Kristuse nägu, kes vaatab otse vaatajatele silma. Loeme selle pilgu ees Luuka evangeeliumist, kuidas Peetrus oli Jeesust kolm korda salanud ning nägi pärast seda Jeesuse pilku. Oli selles pilgus viha või halvaksapanu: „Ah, selline sa siis oledki!“?

Ei midagi sellist! Peetrus nägi Jeesuse pilgus ikka ainult armastust. Just see takistas Peetrust enesetappu tegemast, nagu läks Juudasega. Peetrus tõmbus lihtsalt eemale, nuttis kibedaid pisaraid ning pöördus jüngrite sekka tagasi.

Meiegi vaatame ikoonil Jeesuse silmi täis armastust, mõtleme neile sündmustele ning laulame mari keeles laulu „Jeesus, sa ainuke“.

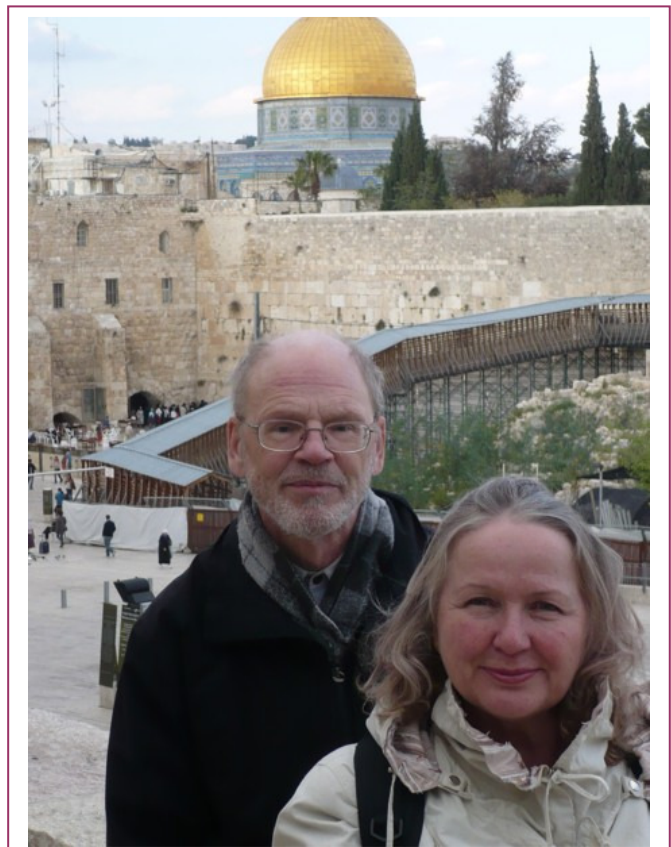
Kirik oli pühapäeval rahvast täis. Palju inimesi oli kokku kogunenud ka külades, kuhu Vaiksel Nädalal sõitsime.

Pühal Maal

Märtsis olime nädal aega puhkuse- ja õppereisil Iisraelis. Ehkki olime varem paar korda Pühal Maal käinud, leidub siin ikka uut avastada. Märtsi keskel on seal kevad täies õies ja parajasti oli Tel Aviviski kuumalaine, 35 kraadi.

Seekord oli meie jaoks põnev Kaisarea külastamine Vahemere ääres. Siin elas omal ajal maavalitseja Pontius Pilatus, kes aastal 30 külastas Jeruusalemma seoses Naatsareti Jeesuse kohtuasjaga. Arheoloogid on leidnud varemetest kivi, kuhu on raiutud nimi: Pontius Pilatus. See kivi on peale evangeeliumite tõenduseks, et selline inimene oli tegelikult olemas.

Teine koht, kus me varem polnud käinud, oli Naatsareti linnas asuv küla, kuhu on rajatud muistne viinapuuaiad, puusepatöökoda, millises oli tööd teinud Joosep, ning elamu, mille sarnases oli askeldanud Maarja.

Püsti oli pandud ka tahumata rist, milliseid rooma sõdurid hukkamiseks kasutasid. Risti suurus või õigemini väiksus üllatas: see oli väga madal, mitte selline, nagu oleme harjunud nägema maalidelt. Sellel ristil ulatusid jalad praktiliselt maha.

Huvitav oli tutvuda ka Jeruusalemma vanalinna müüride kõrvale jääva ala väljakaevamistega, kust paljastusid Taaveti aegsed varemed. Pugesime kaljusse kaevatud tunnelisse, kust sai 3000 aastat tagasi vett. Nüüd on see kuiv ning me laskusime pool kilomeetrit mööda kitsast käiku allapoole, kujutades ette, milline tunne oli neil, kes seda umbes 3700 aastat tagasi kaljusse uuristasid.

Anu sõitis koos Jeruusalemma gospelmootorratturitega ka matkale, mis kulges mäeahelike vahel peaaegu Negevi kõrbeni välja.

Kodumail

Aprilli lõpul jätkasime oma puhkust veel Soomes ja Eestis. Käisime külas lastel ja lastelastel. Anu poeg Meelis, kes peab Nõval Perakülas motelli, on samasse valmis saanud ka suvila meie jaoks. Pidasime soolaleivapidu.

Teine oluline sündmus meie jaoks oli Toomamissa Tallinna Jaani kirikus, milliseid on hakatud siin pidama iga kuu lõpus pühapäeviti. Toomamissadega alustamine Tallinnas tegi meile koduselt rõõmu, sest meid on misjonärideks läkitatud Helsingi Toomamissade toimkonna poolt juba 17 aastat tagasi.

Puhkuse ajal õnnestus lõpule viia ka Anu diakooniaõpingute lõputöösse paranduste sisseviimine. Diplomitöö käsitleb Ingeri kiriku diakooniatöö arengut 1990ndatel, kui kirik taasasutati.

Diakoonia ümber keerleb siinne kogudustöö ka täna. *Pildil* on Fatkullina pere, kuhu on sündinud viies laps. Pere elab juba aastaid saunas, ehitades elumaja, mis on tänaseks saanud katuse alla. Diakoonia-abi on alati tänuga vastu võetud.

Birskis veel...

Birskis algavad juuni teisel nädalal Meemaja viimistlustööd, meistrimeesteks tuleb nii marisid kui soomlasi. Birski kogudus saab Soomest ka kolmeks kuuks praktikandi Jaakko, kes läbis Soome Misjoniseltsi ettevalmistuskursuse ning õpib vene keelt. Jaakko asub tööle noortega.

Taas on külla tulemas ka soomlannast kanneldaja Mari, kes on osalenud kontsertidel külades. Koguduse muusik Vasili Mihhailov on äsja valmis saanud taustasalvestused kõikidele lauludele, mida oleme külakontsertidel esitanud, et külaelanikud saaksid neid laulda ka ilma muusikuteta.

Kestab uute vaimulike laulude tõlkimine mari keelde. Meie koguduse liige, ajalooõpetaja Slava Kamiljanov tõlkis nelipühadeks ära laulu „Püha Vaim, puuduta mindki“, mida me ka teenistusel esimest korda mari keeles laulsime.

Juuli algusest peaks alustama koguduses muusikutööd Anna Mišina, kes lõpetab juunis Tšeboksari ülikooli muusikuna ning kelle õlul on olnud suur osa kontsertide korraldamisest.

Koguduses on vahetunud sekretär-raamatupidaja. Endine sekretär asus samale tööle kohalikus gaasifirmas ning koguduses ajab asju nüüd tatari rahvusest Svetlana Kutlusatova.

Poole kohaga teeb raamatupidamist ka noortetöötaja Sergei Arslanov Neftekamski kuulutuspunktist. Sergei on üliõpilane ja aasta alguses oli tema õlul Birski koguduse noortelaager 25 noorega. Sergei sai laagriga hakkama suurepäraselt. Neftekamski kuulutuspunkt asubki Sergei vanemate kodus, kus käib koos 15-20 inimest, nii et elutuba on teenistustel alati täis.

Vaimulikud nukunäidendid

Pühapäeval enne nelipüha esitas Tšebõkovo küla nukuteatritrupp Birski kirikus etenduse Jeesuse tähendamissõnast kadunud lamba kohta.

Vaimulik nukuteater sai alguse sellest, kui mõni aeg tagasi pidasime Birskist 17 km kaugusele jäävas Tšebõkovos kontserdi. Külaskäigud jätkusid, aasta tagasi ristisime Afganistani sõja veterani Juri koos perega. Vaimulikud koosolekud toimusid nende kodus ning pereema koos lastega on alustanud nüüd nukuteatriga: valmistanud ise nukud ja kulissid ning hakanud mängima lugusid evangeeliumitest.

Teater on varemgi juba Birski kirikus esinenud, mängides lugu sellest, kuidas Jeesus äratas Jairuse tütre surnuist. Loodetavasti saame edaspidi korraldada neid etendusi külakontsertide raames või koguni eraldi etendustena kultuurimajades. Palvetage selle uue evangelismivormi eest!

Pildil ongi pereema Nataša koos tütre Svetlanaga pärast kadunud lamba etendust kirikus.

Uued tugipunktid

Viimasel ajal on Birski kogudusse ristimise kaudu taas isandunud uusi liikmeid, kõik marid. Tšisma külast tuli ristimisele 50 aastane ja seega äsja pensionile jäänud mari keele õpetaja Jevgenia. Nüüd on meil ka selles külas koht, kus vaimulikke koosolekuid pidada.

Uus paik meie jaoks on ka Šelkanovo küla, kuhu hiljuti kolis üks meie koguduse liige. Loodame tema kaudu tööd alustada veel ühes mari külas, kus käisime veebruaris kontserti andmas. Koolitame Kuzovo küla aktiivset koguduseliiget, insener Vladimir Janõšajevit jutlustaja abiliseks külatöös.

Kogeme jätkuvalt, kuidas vaimulikud kontserdid külades avavad uksi kuulustööks. Kontsertide korraldamisele saab igäiks kaasa aidata, annetades EELK Misjonikeskuse arvetele 1120254269 (Swedbank) või 10602016015008 (SEB), märksõnaks: mari kontserdimisjon.

Lõpuks aga üllatusest, mis meid tabas aasta algul Starii Orjebaši külas, kus meid kutsuti pärast kontserti kultuurimaja juhataja koju. Esikus vaatasid seinalt vastu Maarja ja Jeesus. Kuidas saab selline pilt rippuda mari külas, kus on varem tuntud vaid loodususund?

Peremees Valeri Jonov selgitas, et ehkki tema ega ta pere pole ristitud, usuvad nad südames, et kristlusel on tõepõhi all. Pildi Maarja ja Jeesusega said nad kingiks, kui käisid sugulase matusel Siberis, ning otsustasid selle seinale riputada.

Selgus ka, et nende vanaisa, samuti mari, oli sõdinud II maailmasõjas Soome rindel, aga jäänud kadunuks...

Soovime teile kõigile palju Jumala õnnistust!

Teie Anu ja Juha Väliaho